

LUND UNIVERSITY

Maurits Lindström 1932-2009

Ahlberg, Per; Bergström, Stig M.; Schmitz, Birger

Published in:
Kungliga Fysiografiska Sällskapet i Lund Årsbok 2009-2010

2011

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Ahlberg, P., Bergström, S. M., & Schmitz, B. (2011). Maurits Lindström 1932-2009. I *Kungliga Fysiografiska Sällskapet i Lund Årsbok 2009-2010* (Vol. 2009-2010, s. 138-140). Kungliga Fysiografiska Sällskapet i Lund.

Total number of authors:

3

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

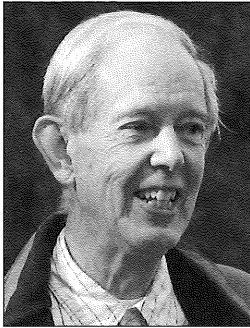
Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Maurits Lindström

MAURITS LINDSTRÖM

1932-2009

Invald 1973

Professor emeritus i allmän och historisk geologi Maurits Lindström föddes i Stockholm 1932 och avled vid 77 års ålder i Lidingö 2009. Han var son till häradsförordningen Per Gustaf Lindström och hans hustru Hedvig Ulrika Ahlström. Efter att ha avlagt studentexamen vid Katedralskolan i Lund 1950 började han samma år läsa geologi och paleontologi vid Lund universitet. Stimulerad av

docent J. Ernhold Hede vid Geologiska institutionen hade han emellertid redan som gymnasist börjat geologisk forskning i Fågelsångsdalen öster om Lund och bevisat geologiska universitetsföreläsningar. Maurits blev fil. kand. 1953 och 26 år gammal disputerade han för doktorsgraden 1958 på en strukturgeologisk avhandling baserad på omfattande fältarbeten i fjällkedjan i Lappland. Detta ledde till en docenttjänst vid institutionen i Lund där han stannade till 1967. Han var en mycket uppskattad och för studenterna inspirerande lärare och forskare. Han hade ett brinnande intresse för geologi och var en ovanligt skarpsynt fältgeolog. Redan 1953, då han var endast 21 år gammal, publicerade han sitt första vetenskapliga arbete, en intressant och fortfarande ofta citerad artikel om en fossil fauna från övre Ordovicium i Fågelsångsdalen i vilken han beskrev flera för vetenskapen nya fossilarter.

Maurits började tidigt intressera sig för conodonte och deras betydelse för jämförande åldersbestämning och indelning av paleozoiska, ca 500 till 250 miljoner år gamla, avlagringar. Conodonte är små "tänder" av kalciumfosfat och kan vara mycket vanliga fossil i marina sedimentära bergarter. Fram till 1980-talet var conodontdjuren bara kända genom deras "tänder". Idag anses dessa utdöda djur vara närmast besläktade med nejonögon och pirålar. Maurits var pionjär i moderna studier av dessa fossil i Skandinavien och publicerade genom åren ett 30-tal viktiga artiklar om conodonte. Bland dessa märks särskilt hans licentiatuppsats om underordoviciska conodonte från södra Sverige, som efter publiceringen 1955 har blivit en än idag internationellt flitigt citerat klassiskt arbete. I denna omfattande monografi beskrev han 9 nya släkter och ett 60-tal nya arter av conodonte bland vilka många visat sig förekomma på många håll i världen och är viktiga ledfossil. Han stimulerade flera studenter att ta upp conodontstudier, vilket resulterade i att institutionen i Lund blev internationellt känd som ett centrum för conodontforskning. Sin ställning som en världsauktoritet på dessa mikroffossil beäste han 1964 med publicerandet i Holland av boken *Conodonts*, som blev den första moderna handboken behandlande denna viktiga fossilgrupp. Under sin

tid i Lund publicerade han också grundläggande och idérika arbeten inom sedimentologi och strukturgeologi, vilka gjorde honom internationellt känd även inom dessa forskningsområden. Dessa studier gjorde det helt klart att Maurits var en ovanlig kunnig och mångsidig forskare, som hade förmågan att komma fram till ofta okonventionella men logiska tolkningar av geologiska fenomen.

Hans forskning hade tidigt uppmärksammats i Tyskland och 1967 erbjöds han en professur och institutionschefskap vid geologiska institutionen vid Phillips-Universitet i Marburg, den äldsta geologiska institutionen i Tyskland, där han var verksam fram till 1984. Under denna period fortsatte han emellertid att bedriva omfattande fältarbeten i Skandinavien, vilka ledde till lång rad betydelsefulla arbeten om Skandinaviens kambro-ordoviciska lagerföljder och deras fossilinnehåll, ibland i samarbete med tyska studenter och doktorander. Bland hans många upptäckter kan nämnas ett fynd av en octokorall på en avfallshög med kalksten på Kinnekulle. Detta välbevarade fynd, vilket fortfarande är unikt, väckte avsevärd internationell uppmärksamhet och utsträckte med ca 400 miljoner den kända geologiska utbredningen av denna djurgrupp.

Maurits återvände med sin familj till Sverige 1984, då han tillträdde en professur i allmän och historisk geologi vid Stockholms universitet, där han var institutionschef fram till pensioneringen 1997. Han blev där en ledande gestalt och initierade nya spännande forskningsprojekt. Av dessa kan särskilt framhållas hans projekt om astroblemm, dvs. gamla kratrar bildade av stora meteoritnedslag. Han blev en internationell förgrundsgestalt även inom detta forskningsfält och visade i mer än 30 publikationer att bland annat Lockne i Jämtland och Tvären i Södermanland är astroblem från nedslag av himlakroppar i ordovicisk tid. Hans fynd av en liten meteorit i kalkstenen på Kinnekulle blev inledningen till ett synnerligen omfattande, internationellt ledande, forskningsprogram om ordoviciska meteoriter som nu bedrivs vid institutionen i Lund.

Det är häpnadsväckande att han vid sidan av en krävande gärning som institutionschef och lärare under 30 år kunde bli en av världens ledande experter inom flera viktiga forskningsområden inom tidigpaleozoisk (kambro-silurisk) geologi och paleontologi. Han hade omfattande forsknings-samarbete med forskare runt om i världen och publicerade mer än 120 vetenskapliga artiklar och böcker. Han har också skrivit, eller varit medförfattare till, flera läroböcker, t.ex. Sveriges geologi från urtid till nutid (vid sin bortgång arbetade han med 3:e upplagan). Maurits forskning täckte ett ovanligt brett spektrum av frågeställningar och hans vetenskapliga produktion var ett resultat av idériedom, skarpt analytiskt tänkande och en unikt vid kändedom om stora delar av det geologisk-paleontologiska ämnesområdet. Med sitt öppna sinne, stora engagemang och förmåga att tala inte bara engelska men också tyska och franska flytande var han genom åren en efterfrågad gäst-

föreläsare och mötesordförande vid vetenskapliga konferenser. Under flera år var han också invecklad i Svenska Vetenskapsakademiens verksamhet i Stockholm.

Maurits var alltid vänlig, hjälpsam och villig att diskutera geologiska problem. Han var en sann gentleman med stor kunskap och en imponerande generositet. Trots en svårartad sjukdom under de sista månaderna var han vetenskapligt verksam fram till de sista dagarna av sitt liv. En av de stora inom svensk geologi har gått ur tiden och vi är många som upplever det som en tung förlust.

*Per Ahlberg
Stig M. Bergström
Birger Schmitz*